ЗАЦВЯРДЖАЮ
Дырэктар ДУА “Сярэдняя
школа №87 г. Мінска”
_______ Е. В.Гаражанцава
“___”__________2025

План работы вучэбна-метадычнага
аб’яднання настаўнікаў
беларускай мовы і літаратуры
ДУА “Сярэдняя школа №87г. Мінска”
на 2025/2026 навучальны год

Старшыня ВМА
настаўнік беларускай
мовы і літаратуры
Гараднік Таццяна Сяргееўна

Тэма: ”Удасканаленне прафесійнай кампетэнтнасці настаўнікаў па пытаннях фарміравання функцыянальнай пісьменнасці, развіцця і выхавання асобы навучэнца сродкамі вучэбнага прадмета “Беларуская мова ”і “Беларуская літаратура”

Мэта: удасканаленне прафесійнай кампетэнтнасці настаўніка па пытаннях фарміравання функцыянальнай адукаванасці вучняў сродкамі вучэбнага прадмета “Беларуская мова ”і “Беларуская літаратура” ў 2025/2026 навучальным годзе

Задачы:

- інфармаваць настаўнікаў аб нарматыўным прававым, навукова-метадычным забеспячэнні адукацыйнага працэсу па вучэбных прадметах, навінках педагагічнай літаратуры;

- ствараць бяспечныя ўмовы арганізацыі адукацыйнага працэсу на ўроках беларускай мовы і літаратуры;

- фарміраваць функцыянальную адукаванасць вучняў на ўроках беларускай мовы і літаратуры з дапамогай сучасных, у тым ліку інфармацыйна-камп’ютарных, тэхналогій і метадаў навучання (развіццё крытычнага мыслення, «адкрытая прастора», шматмерныя дыдактычныя інструменты, праблемнае навучанне і інш.);

- выкарыстоўваць практыка-арыентаваныя заданні па беларускай мове і літаратуры як сродак фарміравання функцыянальнай адукаванасці вучняў;

- рэалізоўваць выхаваўчы патэнцыял беларускай мовы і літаратуры на ўроках і ў пазакласнай рабоце.

План
правядзення вучэбна- метадычнага аб’яднання настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры
ДУА “Сярэдняя школа №87 г.Мінска”
на 2025-2026 навучальны год

№	**Тэма**	**Дата**
1.	Нарматыўнае прававое і навукова-метадычнае забеспячэнне агульнай сярэдняй адукацыі па вучэбных прадметах “Беларуская мова” і “Беларуская літаратура” ў 2025/2026 навучальным годзе	верасень
2.	Развіццё навыкаў аналітычнай працы з тэкстам на ўроках беларускай мовы і літаратуры для фарміравання эмацыянальнага і сацыяльнага інтэлекту вучняў	лістапад
3.	Праектаванне сучаснага ўрока з пазіцыі сістэмна-дзейнаснага і кампетэнтнаснага падыходаў з выкарыстаннем актыўных і інтэрактыўных метадаў навучання	студзень
4.	Рэалізацыя выхаваўчага патэнцыялу ўрокаў беларускай мовы і літаратуры для фарміравання ў вучняў праз змест вучэбнага матэрыялу сістэмы маральных каштоўнасцей, сацыяльна адобраных паводзін, спосабаў прадуктыўнай камунікацыі	сакавік
5.	Аналіз дзейнасці вучэбна-метадычнага аб’яднання ў 2025/2026 навучальным годзе і перспектывы на 2026/2027 навучальны год	чэрвень

	Мерапрыемства	Адказныя
1	*Нарматыўнае прававое і навукова-метадычнае забеспячэнне агульнай сярэдняй адукацыі па вучэбных прадметах “Беларуская мова” і “Беларуская літаратура” ў 2025/2026 навучальным годзе* **Тэрмін правядзення:**верасень **Форма правядзення:** інструктыўна-метадычная нарада **Пытанні:** 1.Навукова-метадычнае забеспячэнне вучэбнага працэсу па беларускай мове і літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі ў 2025/2026 навучальным годзе. 2.Вучэбна-метадычнае забеспячэнне факультатыўных заняткаў па вучэбных прадметах”Беларуская мова” і “Беларуская літаратура” і асаблівасці іх правядзення. 3.Інфармацыйна-метадычная падтрымка адукацыйнага працэсу па вучэбных прадметах “Беларуская мова”, “Беларуская літаратура”:выкарыстанне магчымасцей нацыянальнага адукацыйнага партала пры арганізацыі адукацыйнага працэсу. 4.Планаванне работы метадычнага аб’яднання: планаванне работы метадычнага аб’яднання школы на 2025/2026 навучальны год.	Гараднік Т.С. Ярашэўская Н.Г. Дубава А.А. Гараднік Т.С.
2	*Развіццё навыкаў аналітычнай працы з тэкстам на ўроках беларускай мовы і літаратуры для фарміравання эмацыянальнага і сацыяльнага інтэлекту вучняў* **Тэрмін правядзення:**лістапад **Форма правядзення:** семінар-практыкум **Пытанні:** 1. Праектаванне вучэбных заняткаў па беларускай мове і літаратуры з выкарыстаннем сучасных метадаў і сродкаў навучання, розных формаў арганізацыі вучэбнага ўзаемадзеяння, накіраваных на выхаванне і развіццё асобы вучняў. 2.Функцыянальныя і змястоўныя магчымасці вучэбных дапаможнікаў і падручнікаў па	Гараднік Т.С. Ярашэўская Н.Г.

	беларускай мове і літаратуры як сродак развіцця чытацкай адукаванасці вучняў. 3. Распрацоўка памяткі работы з тэкстам на ўроках беларускай мовы. 4. Тэарэтычныя і практычныя аспекты развіцця асобы вучня для фарміравання эмацыянальнага і сацыяльнага інтэлекту. 5. Вынікі атэстацыі за 1 чвэрць. 6. Падрыхтоўка да ЦЭ і выпускных экзаменаў	Настаўнікі Настаўнікі Гараднік Т.С., Ярашэўская Н.Г.
3	*Праектаванне сучаснага ўрока з пазіцыі сістэмна-дзейнаснага і кампетэнтнаснага падыходаў з выкарыстаннем актыўных і інтэрактыўных метадаў навучання* **Тэрмін правядзення:**студзень **Форма правядзення:** семінар **Пытанні:** 1.Выкарыстанне лічбавых тэхналогій для арганізацыі адукацыйнага працэсу, у тым ліку тэхналогій штучнага інтэлекту. 2. Патрабаванні да сучаснага ўрока, месца і роля актыўных і інтэрактыўных метадаў у фарміраванні сацыяльных і вучэбных кампетэнцый, развіцці інтэлектуальных і творчых здольнасцей навучэнцаў. 3. Праектаванне сучаснага ўрока з прымяненнем актыўных і інтэрактыўных метадаў; афармленне электронных прэзентацый, артыкулаў (абмен вопытам). 4. Падрыхтоўка да прадметнага тыдня, экзаменаў, ЦЭ, ЦТ. 5.Вынікі атэстацыі за 2 чвэрць.	Кухальская А.М. Дубава М.В. Настаўнікі Настаўнікі Ярашэўская Н.Г., Гараднік Т.С. Настаўнікі
4	*Рэалізацыя выхаваўчага патэнцыялу ўрокаў беларускай мовы і літаратуры для фарміравання ў вучняў праз змест вучэбнага матэрыялу сістэмы маральных каштоўнасцей, сацыяльна адобраных паводзін, спосабаў прадуктыўнай камунікацыі* **Тэрмін правядзення:**сакавік **Форма правядзення:**семінар-практыкум **Пытанні:** 1.Асаблівасці рэалізацыі міжпрадметных сувязей беларускай мовы і літаратуры пры арганізацыі адукацыйнага працэсу.	Кухальская А.Р.

	2.Абмеркаванне элементаў урокаў беларускай мовы і літаратуры па тэме “Рэалізацыя выхаваўчага патэнцыялу на ўроках” 3.Метады і прыёмы для рэалізацыі выхаваўчага патэнцыялу на ўроках беларускай мовы і літаратуры 4. Вынікі атэстацыі за 3 чвэрць.	Настаўнікі Гараднік Т.С.. Настаўнікі
5	*Выніковае пасяджэнне* *Аналіз дзейнасці вучэбна-метадычнага аб’яднання ў 2025/2026 навучальным годзе і перспектывы на 2026/2027 навучальны год* **Тэрмін правядзення:** чэрвень **Форма правядзення:** нарада **Пытанні:** 1.Падвядзенне вынікаў прамежкавай атэстацыі вучняў (4 чвэрць), выніковай (2025/2026 навучальны год) атэстацыі вучняў, выпускных экзаменаў. 2.Абмен вопытам па пытаннях арганізацыі самаадукацыі. 3.Абагульненне, апісанне і прадстаўленне настаўнікамі эфектыўнага вопыту выкладання вучэбных прадметаў “Беларуская мова” і “Беларуская літаратура”. 4. Вынікі ўдзелу вучняў у алімпіядным руху, конкурсах, канферэнцыях. 5.Падвядзенне вынікаў работы ВМА за навучальны год, вызначэнне перспектыўных напрамкаў работы на наступны навучальны год.	Ярашэўская Н.Г. Настаўнікі Настаўнікі Настаўнікі Гараднік Т.С.

Старшыня ВМА .Т.С. Гараднік

Пратакол № 1
ад 02.09.2025г.
пасяджэння метадычнага аб’яднання настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры
Дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа №87 г.Мінска”

Кіраўнік Ш**МА** – Т.С. Гараднік
Колькасць членаў ШМА: 4
Прысутнічалі: 4 чалавекі
Адсутнічалі: 0

Тэма: **<u>Нарматыўнае прававое і навукова-метадычнае забеспячэнне агульнай сярэдняй адукацыі па вучэбных прадметах “Беларуская мова” і “Беларуская літаратура” ў 2025/2026 навучальным годзе</u>**

Павестка дня

1.Навукова-метадычнае забеспячэнне вучэбнага працэсу па беларускай мове і літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі ў 2025/2026 навучальным годзе.
Інфармацыя Гараднік Т.С.

2.Вучэбна-метадычнае забеспячэнне факультатыўных заняткаў па вучэбных прадметах”Беларуская мова” і “Беларуская літаратура” і асаблівасці іх правядзення.
Інфармацыя Ярашэўская Н.Г.

3.Інфармацыйна-метадычная падтрымка адукацыйнага працэсу па вучэбных прадметах “Беларуская мова”, “Беларуская літаратура”:выкарыстанне магчымасцей нацыянальнага адукацыйнага партала пры арганізацыі адукацыйнага працэсу.
Інфармацыя Дубава А.А.

4.Планаванне работы метадычнага аб’яднання: планаванне работы метадычнага аб’яднання школы на 2025/2026 навучальны год.
Інфармацыя Гараднік Т.С.

Па першым пытанні СЛУХАЛІ:

Гараднік Т.С., паведаміла аб тым, што навукова-метадычнае забеспячэнне вучэбнага працэсу па беларускай мове і літаратуры ў 2025/2026 навучальным годзе будзе ажыццяўляцца праз удасканаленне навучальных праграм, распрацоўку вучэбна-метадычных дапаможнікаў і метадычных рэкамендацый, а таксама выкарыстанне сучасных інфармацыйных тэхналогій і дыягностыкі. Асноўныя напрамкі ўключаюць у сябе вывучэнне беларускай мовы і літаратуры ў адпаведнасці з абноўленымі вучэбнымі планамі,

выкарыстанне інтэрактыўных метадаў навучання, а таксама метадычную падтрымку настаўнікаў праз навучальныя семінары, круглыя сталы і кансультацыі. Асноўныя напрамкі навукова-метадычнага забеспячэння: Вучэбныя праграмы: адбудзецца ўкараненне абноўленых вучэбных праграм па беларускай мове і літаратуры, якія будуць улічваць сучасныя тэндэнцыі ў адукацыі і адпавядаць патрабаванням стандартнага навучання. Вучэбна-метадычныя дапаможнікі: распрацоўка і распаўсюджванне новай вучэбнай літаратуры, у тым ліку электронных дадаткаў, вучэбных матэрыялаў для самастойнай працы, а таксама метадычных рэкамендацый для настаўнікаў. Інавацыйныя тэхналогіі: укараненне сучасных інфармацыйных тэхналогій, такіх як адукацыйныя платформы, онлайн-рэсурсы, інтэрактыўныя практыкаванні, для павышэння эфектыўнасці навучання. Метадычная падтрымка: арганізацыя навучальных мерапрыемстваў для настаўнікаў, такіх як навучальныя семінары, круглыя сталы, метадычныя кансультацыі, з мэтай павышэння іх прафесійнай кампетэнтнасці і ўкаранення новых метадаў навучання. Дыягностыка і ацэнка: выкарыстанне сучасных метадаў дыягностыкі і ацэначных працэсаў для вызначэння ўзроўню ведаў навучэнцаў і карэкціроўкі адукацыйнага працэсу.

Па першым пытанні **РАШЫЛІ**:

1.Прыняць інфармацыю да ведама: навацыі ў Кодэксе РБ , нарматыўныя прававыя акты, абноўленыя вучэбныя праграмы і вучэбна-метадычныя комплексы па беларускай мове і літаратуры, метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі кантролю і ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў, асаблівасці выкарыстання адзінага інфармацыйна-адукацыйнага рэсурса. Тэрмін выканання: пастаянна

Па другім пытанні СЛУХАЛІ:

Ярашэўскую Н.Г., якая паведаміла пра вучэбна-метадычнае забеспячэнне факультатыўных заняткаў па вучэбных прадметах”Беларуская мова” і “Беларуская літаратура” і асаблівасці іх правядзення; пра вучэбныя праграмы факультатыўных заняткаў.

Па другім пытанні **РАШЫЛІ**:

1. Стварыць умовы для развіцця функцыянальнай граматнасці вучняў на факультатыўных занятках і кіравацца ў працы адпаведнымі вучэбнымі праграмамі факультатыўных заняткаў:

5 клас “Грані слова: ад гука да сказа” – Дубава А.А.

7 клас “Шчаслівы беларусам звацца”- Гараднік Т.С.

10 клас “Практыкум па арфаграфмі беларускай мовы”- Ярашэўская Н.Г.

6 клас “Сакрэты словазмянення,словаформаўтварэння”- Кухальская А.Р.

Тэрмін выканання: на працягу навучальнага года.

Па трэцім пытанні СЛУХАЛІ:

Дубаву А.А. якая паведаміла пра інфармацыйна-метадычную падтрымку адукацыйнага працэсу па вучэбных прадметах “Беларуская мова”, “Беларуская літаратура”:выкарыстанне магчымасцей нацыянальнага адукацыйнага партала пры арганізацыі адукацыйнага працэсу. Выступіла з напамінам пра стварэнне ўмоў пры арганізацыі адукацыйнага працэсу;

выкарыстанне выхаваўчага матэрыялу ўрокаў на працягу навучальнага года; рэалізацыю міжпрадметных сувязей на ўроках беларускай мовы.

Па трэцім пытанні **РАШЫЛІ**:

1. Прыняць інфармацыю да ведама, звяртацца да адукацыйнага партала за інфармацыйна-метадычнай падтрымкай пры арганізацыі вучэбнага працэсу.
2. Тэрмін выканання: на працягу навучальнага года.

Па чацвёртым пытанні СЛУХАЛІ:

Гараднік Т.С. з планаваннем работы метадычнага аб'яднання школы на 2025/2026 навучальны год.

Па чацвёртым пытанні **РАШЫЛІ:**

1. Прыняць інфармацыю да ведама, працаваць па плане правядзення вучэбна- метадычнага аб'яднання настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры ДУА "Сярэдняя школа №87 г.Мінска.

Тэрмін выканання: на працягу навучальнага года.

Старшыня ВМА Гараднік Т.С.

Сакратар Дубава А.А.

Пратакол № 2
ад 10.11.2025г.
пасяджэння метадычнага аб’яднання настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры
Дзяржаўнай установы адукацыі “Сярэдняя школа №87 г.Мінска”

Кіраўнік **ШМА** – Т.С. Гараднік
Колькасць членаў ШМА: 4
Прысутнічалі: 4 чалавекі
Адсутнічалі: 0

Тэма: **<u>Развіццё навыкаў аналітычнай працы з тэкстам на ўроках беларускай мовы і літаратуры для фарміравання эмацыянальнага і сацыяльнага інтэлекту вучняў</u>**

Павестка дня

1. Праектаванне вучэбных заняткаў па беларускай мове і літаратуры з выкарыстаннем сучасных метадаў і сродкаў навучання, розных формаў арганізацыі вучэбнага ўзаемадзеяння, накіраваных на выхаванне і развіццё асобы вучняў.

Інфармацыя Гараднік Т.С.

2.Функцыянальныя і змястоўныя магчымасці вучэбных дапаможнікаў і падручнікаў па беларускай мове і літаратуры як сродак развіцця чытацкай адукаванасці вучняў. Сучасныя падыходы да арганізацыі праверкі дамашняга задання.

Інфармацыя Ярашэўская Н.Г.

3. Распрацоўка памяткі работы з тэкстам на ўроках беларускай мовы.

Інфармацыя настаўнікі

4. Тэарэтычныя і практычныя аспекты развіцця асобы вучня для фарміравання эмацыянальнага і сацыяльнага інтэлекту.

Інфармацыя настаўнікі

5. Вынікі атэстацыі за 1 чвэрць, алімпіядны рух

Інфармацыя настаўнікі

6. Падрыхтоўка да ЦЭ і выпускных экзаменаў.

Інфармацыя Ярашэўская Н.Г.,
Гараднік Т.С.

Па першым пытанні СЛУХАЛІ:

Гараднік ТС. з дакладам “Вучэбна – пазнавальная дзейнасць вучняў. Роля вучэбных заняткаў і пазаўрочнай работы для актывізацыі і стымулявання вучэбна – пазнавальнай дзейнасці вучняў”, з паведамленнем аб тым, якія

інтэрактыўныя метады и прыёмы можна выкарыстоўваць на вучэбных заняткаў па беларускай мове і літаратуры: “Памяняемся месцамі”, “Падары кветку”, “Гексы”, “Кошык ідэй”, “Альтэрнатыўны тэст”, “Выберы пазіцыю”, “Лагічны ланцужок”, “Прэс-канферэнцыя”, “Алфавіт”, “Алітэрацыя імені”, “Ланцужок пажаданняў”, “Калючае слова”, “Ключавое слова”, “Сінквейн” і інш. Адзначыла, што гэтыя метады і прыёмы з’яўляюцца даволі ўніверсальнымі, не патрабуюць вялікай колькасці нагляднага матэрыялу, пры выкарыстанні інтэрактыўных метадаў ствараецца атмасфера добразычлівасці, фарміруецца станоўчая матывацыя да навучання.

Па першым пытанні **РАШЫЛІ**:

1.Выкарастоўваць на ўроках беларускай мовы і літаратуры інтэрактыўныя метады.

Тэрмін выканання: пастаянна

Па другім пытанні СЛУХАЛІ:

Ярашэўскую Н.Г., якая паведаміла пра функцыянальныя магчымасці вучэбных дапаможнікаў: структураванне інфармацыі, падачу матэрыялу ў розных фарматах, інтэрактыўнасць; пра змястоўныя магчымасці вучэбных дапаможнікаў: развіццё крытычнага мыслення, уводзіны ў культурны кантэкст, чытацкую дзейнасць, практычныя заданні; пра выкарыстанне вучэбных дапаможнікаў у навучальным працэсе: інтэграцыю з іншымі прадметамі, развіццё самастойнасці, кіраванне чытацкай дзейнасцю. Адзначыла, што вучэбныя дапаможнікі па беларускай мове і літаратуры з’яўляюцца важным сродкам развіцця чытацкай адукаванасці вучняў; пра сучасныя падыходы да арганізацыі праверкі дамашняга задання.

Па другім пытанні **РАШЫЛІ**:

1. Стварыць умовы для развіцця чытацкай адукаванасці вучняў на ўроках беларускай мовы і літаратуры.

Тэрмін выканання: пастаянна.

Па трэцім пытанні СЛУХАЛІ:

Настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры, якія падрыхтавалі памяткі работы з тэкстам на ўроках беларускай мовы. Дубава А.А. падрыхтавала памятку з відамі самастойнай работы з тэкстам. Кухальская А.Р. падрыхтавала памятку работы з тэкстам на ўроках беларускай літаратуры. Гараднік Т.С. - “Як аналізаваць тэкст”, Ярашэўская Н.Г. - “Як пісаць сачыненне па тэксце”.

Па трэцім пытанні **РАШЫЛІ**:

1. Выкарастоўваць памяткі пры правядзенні ўрокаў беларускай мовы. Тэрмін выканання: на працягу навучальнага года.

Па чацвёртым пытанні СЛУХАЛІ:

Настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры, якія прынялі ўдзел у бяседзе “Тэарэтычныя і практычныя аспекты развіцця асобы вучня для фарміравання эмацыянальнага і сацыяльнага інтэлекту”. Правялі дыялог па тэме “Паняцце эмацыянальнага і сацыяльнага інтэлекту”. Настаўнікі. звярнулі ўвагу на тое,

што фарміраванне эмацыянальнага і сацыяльнага інтэлекту ў вучняў з’яўляецца важным аспектам іх гарманічнага развіцця.

Па чацвёртым пытанні **РАШЫЛІ:**

1. Працягнуць фарміраванне маральных каштоўнасцяў: вучні вучацца спачуваць, дапамагаць, прымаць; ствараць умовы для паляпшэння школьнага клімату: менш канфліктаў, больш супрацоўніцтва; наладжваць камунікацыю: вучні становяцца больш адкрытымі, упэўненымі і здольнымі да дыялогу.

Тэрмін выканання: на працягу навучальнага года.

Па пятым пытанні СЛУХАЛІ:

Настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры , якія агучылі сярэдні бал па класам за 1 чвэрць; настаўнікі падкрэслілі, што ёсць вучні з высокімі дасягненнямі, а таксама тыя, каму патрэбна падтрымка.

Па пятым пытанні **РАШЫЛІ:**

1. Інфармацыю прыняць да ведама.
2. Праводзіць стымулючыя і падтрымліваючыя заняткі. (праца з адоранымі, высокаматываванымі і нізкаматываванымі вучнямі)

Тэрмін выканання: на працягу навучальнага года.

Па шостым пытанні СЛУХАЛІ:

Гараднік Т.С. і Ярашэўскую Н.Г., якія паведамілі пра падрыхтоўку да ЦЭ і выпускных экзаменаў.

Па шостым пытанні **РАШЫЛІ:**

1. Інфармацыю прыняць да ведама.

Старшыня ВМА Гараднік Т.С.

Сакратар Дубава А.А.